

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23297/2023
23.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Мирослава Ковачки, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., са боравиштем у ..., кога заступа пуномоћник Бранислав Кундаковић, адвокат из ..., ради врешења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној притив пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 140/23 од 12.04.2023. године, у седници одржаној 23.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 140/23 од 12.04.2023. године, у делу одлуке о поверавању малолетне деце, одржавању личних односа, издржавању и одлуци о трошковима поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П2 675/21 од 08.12.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и разведен је брак парничних странака закључен дана ...2014. године, уписан у матичну књигу венчаних за општину ..., матично подручје ..., под текућим бројем .. за 2014. годину. Малолетна деца парничних странака ВВ рођена ...2014. године, ГГ рођен ...2015. године и ДД рођена ...2021. године, поверени су на даљу бригу, чување, негу и васпитање мајци која ће самостално вршити родитељско право, утврђено је пребивалиште деце на адреси мајке и уређено одржавање личних односа са оцем на начин описан у том ставу изреке. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне деце плаћа за малолетну ВВ 10.000,00 динара месечно, за малолетног ГГ 9.000,00 динара месечно и за малолетну ДД 8.000,00 динара месечно, почев од дана подношења тужбе 17.12.2021. године па убудуће док за то постоје законски услови, с тим да све заостале а неисплаћене рате исплати од једном у року од 15 дана, а убудуће до 10. у месецу за текући месец све путем поштанске упутнице на име законске заступнице малолетне деце, мајке. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у преосталом делу којим је тражено да се тужени обавезе да

на име свог доприноса за издржавање малолетног ГГ плаћа месечно преко досуђених 9.000,00 динара до тражених 10.000,00 динара, за издржавање малолетне ДД преко досуђених 8.000,00 динара до тражених 10.000,00 динара месечно од подношења тужбе па убудуће док постоји законска обавеза, с тим да заостале рате плати одједном а будуће по доспелости до 10. у месецу за текући месец путем поштанске упутнице на име тужиље. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 140/23 од 12.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом и четвртном изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 18/20 и 10/23 – др. Закон) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда поступка из члана 347. став 2. тачка 7. ЗПП на коју се указује наводима ревизије, да је туженом незаконитим поступањем првостепеног суда, као и пропуштањем достављања, повређено право да расправља у овој парници, није прописана као ревизијски разлог по одредби члана 407. став 1. тачка 1. и 2. ЗПП. Осталим наводима ревизије указује се да тужени није имао парничну способност у периоду боравка у болници од 02.01. до 14.04.2022. године, те да у том периоду није правилно заступан, када је донето решење о привременој мери од 25.02.2022. године. Наведено чини садржину битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 9. ЗПП која није ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачка 2. тог закона, нити је наведено решење о привременој мери саставни део побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак ...2014. године, у ком је рођено троје малолетне деце, ВВ рођена ...2014. године, ГГ рођен ...2015. године и ДД рођена ...2021. године. Заједница живота је прекинута ...2021. године, када је тужиља напустила домаћинство и са децом отишла у породичну кућу свог оца. Тога дана туженом је од стана Полицијске управе Панчево изречена хитна мера привремене забране приласка и контактирања тужиље, а затим је од стране ПУ Панчево 03.10.2022. године, због телефонског узнемиравања тужиље, туженом изречена хитна мера забране приласка и узнемиравања тужиље. Тужиља са децом живи у приземљу породичне куће у ... са оцем и братом и није стално запослена, али повремено обавља послове чишћења од чега зарађује око 5.000,00 динара месечно. Поред тога прима дечији додатак у износу од 13.000,00 динара и родитељски додатак у износу од 12.233,00 динара. Малолетна ВВ и ГГ похађају основну школу, ВВ је други разред, а ГГ први разред основне школе и поводом школовања деце има издатке за уџбенике у износу од око 18.000,00 динара и школски прибор 7.000,00 динара, те опрему за физичко по 3.000,00 динара. За гардеробу деце издваја око 4.000,00 динара, док малолетна ДД наслеђује гардеробу од старије сестре и за њу месечно издваја око

10.000,00 динара на име основних животних потреба, а за храну месечно троши око 30.000,00 динара и отплаћује кредит чија је рата 5.000,00 динара. Тужени је у периоду од 02.01. до 14.04.2022. године, задржан у Специјалној болници за психијатријске болести ..., због покушаја суицида, након чега је по отпусту отишао на привремени рад у иностранство. По струци је ... и за време трајања заједнице са тужиљом био је власник фирме која се бавила изградом ... и која још увек постоји али има дуговања у износу од 15.000,00 евра. Тужени је власник 1/2 куће у ... површине 74 м², а од 08.05.2022. године привремено је запослен у ... где остварује зараду од 500 до 700 евра, при чему су смештај и храна обезбеђени. Оценом стручног мишљења органа старатељства утврђено је да је у најбољем интересу малолетне деце да буду поверена мајци на самостално вршење родитељског права, са чиме се сагласио и тужени, док је у погледу одржавања личних односа са оцем, стручно мишљење дато на основу опсервације тужиље и малолетне деце и опсервације туженог извршене од стране орагана старатељства у ... . Минимална сума издржавања у време пресуђења је износила 40.442,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су правилно применили материјално право када су закључили да је у најбољем интересу малолетне деце да буду поверена мајци на самостално вршење родитељског права, уз уређен начин одржавања личних односа малолетне деце са оцем и обавезу туженог да доприноси њиховом издржавању у месечним износима за ВВ 10.000,00 динара, за ГГ 9.000,00 динара и за ДД 8.000,00 динара, водећи рачуна о минималној суми издржавања у време пресуђења.

Према члану 3. став 1. Конвенције о правима детета (Закон о ратификацији конвенције Уједињених нација о правима детета „Службени лист СФРЈ“ - Међународни уговори број 15/90 и „Службени лист СРЈ“ – Међународни уговори број 4/96 и 2/97) у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета без обзира на то да ли спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Државе чланице се обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и преузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере (став 2.). Ова обавеза преузета је чланом 6. став 1. Породичног закона којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. Пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима (члан 270.).

Врховни суд налази да су нижестепени судови приликом доношења одлуке о поверавању малолетне деце и одржавању личних односа са оцем, правилно применили материјално право ценећи све елементе најбољег интереса малолетне деце, које између осталог чине узраст, зрелост и потребе деце, као и способност родитеља да задовољи утврђене потребе у смислу чланова 6. и 266. став 1. Породичног закона, прихватајући стручно мишљење органа старатељства прибављено на основу члана 270. наведеног закона, те посвећујући дужну пажњу свим околностима конкретног случаја.

Према члану 73. Породичног закона родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним овим законом, а по члану 154. став 1. тог закона малолетно дете има право на издржавање од родитеља. Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона, према коме се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.). Правилно су у конкретном случају утврђене потребе малолетне деце на основу њиховог узраста и основних животних потреба, као и могућности родитеља, те обавезан тужени да доприноси издржавању деце износима који ће им омогућити исти ниво животног стандарда који и сам ужива, уз допринос мајке која се свакодневно стара и води бригу о деци, чиме ће потребе деце бити на адекватан начин задовољене.

Правилна је и одлука о трошковима поступка донета применом члана 207. ПЗ, будући да се ради о спору из породичних односа.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић